

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2346-8467

აბრღ
AGRO
АГРО
NEWS

№2

ქუთაისი – Kutaisi – Кутаиси
2016

ქურნალი წარმოადგენს
იმერეთის აგროეკოლოგიური ასოციაციის კავშირისა და
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრარული ფაკულტეტის
პერიოდულ-სამეცნიერო გამოცემას

სარედაქციო კოლეგია:

ლორთქიფანიძე როზა – (მთავარი რედაქტორი);

ავალიშვილი ნინო (სწავლული მდივანი);

წევრები: ურუშაძე თენგიზი; პაპუნიძე ვანო; შაფაკიძე ელგუჯა; ასათიანი რევაზი; კოპალიანი როლანდი; ჯაბნიძე რევაზი; კინწურაშვილი ქეთევანი; მიქელაძე ალექსანდრე; ჭაბუკიანი რანი; ქობალია ვახტანგი; ფრუიძე მაკვალა; ჩაჩხიანი-ანასაშვილი ნუნუ; დოღბაია თამარი; ყუბანეიშვილი მაკა; კვლენჯერიძე ნინო; ყიფიანი ნინო; ხელაძე მაია; კილასონია ემზარი; კველიშვილი მანანა; ჩხიროძე დარეჯანი; ჯობავა ტრისტანი; წიქორიძე მამუკა; თავბერიძე სოსო; თაბაგარი მარიეტა; კილაძე რამაზი; მეტრეველი მარიამი; დვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამი.

სარედაქციო კოლეგიის საზღვარგარეთის წევრები:

იოფე გრიგორი (აშშ); კავალიაუსკასი ვიდასი (ლიტვა); ჩუხნო ინნა (უკრაინა); ბელოკონევა-შიუკაშვილი მარინა (პოლონეთი); გასანოვი ზაური (აზერბაიჯანი); მამმადოვი რამაზანი (თურქეთი); სანტროსიანი გაგიკი (სომხეთი); სალინდიყოვი ულტემურატი (ყაზახეთი).

The magazine is a periodical scientific publication of
Imereti Agro-ecological Association and
Akaki Tsereteli State University Faculty of Agrarian Studies.

EDITORIAL BOARD

Lortkipanidze Roza – (Editor in Chief);

Avalishvili Nino – (Academic Secretary);

Members: Urushadze Tengiz; Papunidze Vano; Shapakidze elguja; Asatiani Revaz; Kopaliani Roland; Jabnidze Revaz; Kintsurashvili Ketevan; Mikeladze Aleksandr; Chabukiani Rani; Qobalia Vaxtang; Fruidze Makvala; Chachkhiani-Anasashvili Nunu; Dolbaia Tamar; Kubaneishvili Maka; Kelendjeridze Nino; Kipiani Nino; xeladze Maia; Kilasonia Emzar; Kevlishvili Manana; Chxirodze Daredjan; Jobava Tristan; Tsiqoridze Mamuka; Tavberidze Coco; Tabagari Marieta; Kiladze Ramaz; Metreveli Mariami; Gvaladze Gulnara; Nemsadze Mariam.

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Ioffe Grigory (USA); Kavaliauskas Vidas (Litva); Chuxno Inna (Ukraine); Belokoneva-Shiukashvili Marina (Poland); Gasanov Zaur (Azerbaijan); Mammadov Ramazan (Turkey); Santrosian Gagik (Armenia); Sagyndykov Ultemurat (Kazakhstan).

Журнал представляет
Периодическое научное издание
Союза агроэкологической ассоциации Имерети и
Аграрного Факультета Государственного Университета Акакия Церетели

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Лорткипанидзе Роза – (главный редактор);

Авалишвили Нино – (Ученый Секретарь);

Члены: Урушадзе Тенгиз; Папунидзе Вано; Шафакидзе Элгуджа; Асатиани Реваз; Копалиани Роланд; Джабнидзе Реваз; Кинцурашвили Кетеван; Микеладзе Александр; Чабукиани Рани; Кобалия Вахтанг; Пруидзе Маквала; Чачхиани-Анашавили Нуну; Долбая Тамар; Кубанеишвили Мака; Келенджеридзе Нино; Кипиани Нино; Хеладзе Маия; Киласония Эмзар; Кевлишвили Манана; Чхиродзе Дареджан; Джобавა Тристан; Цикоридзе Мамука; Тавберидзе Сосо; Табагари Мариета; Киладзе Рамаз; Метревели Мариам; Гваладзе Гульнара; Немсадзе Мариам.

ЗАРУБЕЖНЫЕ ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Иоффе Григори (США); Кавалиаускас Видас (Литва); Чухно Инна (Украина); Белоконева-Шиукашвили Марина (Польша); Гасанов Заур (Азербайджан); Маммадов Рамазан (Турция); Сантросян Гагик (Армения); Сагиндигов Ултемурат (Казахстан)

შინაარსი

1 აგარული მეცნიერებანი
AGRICAL SCIENCES
АГРАРНЫЕ НАУКИ

როლანდ კოპალიანი, ვლადიმერ უგულავა, მარიეტა თაბაგარი,
 შორენა კაპანაძე – ლავანდი – უნიკალური მცენარე
 (დამამშვიდებელი და მკურნალი) _____ 9

**Roza Lortkipanidze, Nino Avalishvili – PRECIOUS AND COLORED GEMS’
 CONSERVING TECHNOLOGIES THROUGH IMITATION
 METHODS _____ 13**

გიორგი ნიკოლეიშვილი, ელგუჯა შაფაქიძე – მებაზრუშემოგებაში ინვესტიციების
 დაბანდება – ღარბის ალორძინების მნიშვნელოვანი ფაქტორია
 _____ 15

რეზო ჯაბნძე – სოფლის ცხოვრება პრიორიტეტი უნდა გახდეს _____ 20

ვახტანგ ქობალია – მანღარინის სელექციისათვის საწყისი მასალის
 ანალიზის შედეგები _____ 29

ემზარ გორდაძე, ცირა ჟორჟოლიანი – საქართველოს მცენარეთა სამყაროს
 მდგომარეობა, რაციონალური გამოყენებისა და დაცვის
 პრობლემები _____ 33

როზა ლორთქიფანიძე, ნოდარ ჩხარტიშვილი, ლევან შავაძე – ვაზის ფილოქსერა
 საქართველოში და მის წინააღმდეგ ბრძოლა ფილოქსერაბამბლე
 საძირე ვაზით _____ 38

მარიეტა თაბაგარი, შორენა კაპანაძე, ვლადიმერ უგულავა – ლურჯი მოცვის
 ჯიშების ფენოლოგიური ფაზების მიმდინარეობის შესწავლა
 სამებრელოს რეგიონის პირობებში _____ 45

ლეილა ბაზერაშვილი, ლევან შავაძე – ბზის ალურა (*Cydalima perspectalis*)
 აღმოსავლეთ საქართველოში _____ 50

ტრისტან ჯობავა – სოკო ფომა ტრახეოფილათი ლიმონ ქართულის,
 მეიერისა და დიოსკორიას ახალგაზრდა მცენარეების
 ხელოვნური დასენიანების შედეგები _____ 54

**Чачхиани-Анасашвили Нуну, Чабукиани Мэри, Чабукиани Рани –
 ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ
 ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО ПРОЦЕССА ОПРЫСКИВАНИЯ
 ПЛАНТАЦИЙ ФУНДУКА _____ 59**

ვაჟა თოდუა, ლეილა გიორგობიანი, დალი ბერიკაშვილი, სოფიო ცეციტაია – ფლავონოიდები, ფენოლები, კუმარინები, ტერპენები და მინერალური შენაერთები ველური ხილის შემადგენლობაში, მათი ქანგვითი პროცესები და გამოყენება სამკურნალოდ	63
ელენე ხუციშვილი, მზია კურდღელია – ეთერზეთოვანი ვარდის ჯიშების კალმების დაფოსფინების უნარი	72
Nino Kelenjeridze – THE IMPACT OF ORGANIC-MINERAL FERTILIZERS IN VINE LEAVES ON THE CONTENT OF MINERAL NUTRIMENT ELEMENTS	75
ალექსანდრა ჩაფიჩაძე, მაკა ყუბანეიშვილი – იმერეთის ვახის ჯიშები	77
ცირა ჟორჟოლიანი, ეზარ გორდაძე – მცირერიცხოვანი კოკულაციების სიცოცხლისუნარიანობის შენარჩუნების პრობლემა საქართველოში	82
ნინო ყიფიანი – სიღერატებისა და მულჩირების გავლენა ციტრუსოვანთა ყინვაბამკლეობაზე	87
მაია ხელაძე – წყლის მიერ მქანნიკური მოქმედებით გამოწვეული ეროზიული მოვლენების ზოგიერთი საკითხი.	90
ნუნუ ჩაჩხიანი-ანასაშვილი, ნატალია სანთელაძე – იმერეთის ალუვიურ ნიადაგებზე გაშენებული ვეიკოას მავნებელ-დაავადებები და მათთან ბრძოლის ღონისძიებები	94
მზია კურდღელია – ფსტის კულტურის პერსპექტივა საქართველოში	97
დემეტრე ლიპარტია – ყავისფერი მარმარა ბაღლინჯო	101
ნარგიზა ალასანია – აჭარის ზღვისპირა რეგიონში ტემპერატურის გავლენა ლობიოსა და ბამიას აღმონაცენების მორფოლოგიურ მახასიათებლებზე	104
ნანა გოგიშვილი, ქეთევან კინწურაშვილი – სუბტროპიკული ხურმის მიკრობიოლოგიური გაფუჭების მიზეზების გამოკვლევა ტრანსპორტირებისას	108
მაყვალა ფრუიძე, ეკატერინე ბენდელიანი, შორენა ჩაკვეტაძე – ჩაის თანამედროვე ნედლეულის გამოკვლევა იმერეთისა და სამეგრელოს რეგიონში	113
Malkhazi Mikaberidze – POSSIBILITIES AND PROSPECTS OF BLANCHING AGRO RAW MATERIALS IN THE FIELD OF INFRARED RAYS	119
ეკატერინე ბენდელიანი, მაყვალა ფრუიძე – სვიის - <i>Humulus lupulus L.</i> , გავლენა ლუდის ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე	122
Varlam Aplakov – THE ROLE OF WINE BASIC COMPONENTS IN LYSINE BIOSYNTHESIS DURING SECONDARY ALCOHOLIC FERMENTATION	128

თამარ ხუციძე, ელისო ჩიხლაძე – მწვანე ჩაის 50%-იანი წყლიანი ექსტრაქტის ანტიმიკრობული კვლევა სახის კანის კათობენურ მიკროორბანიზმებზე _____ 131

მაყვალა ფრუიძე, გიორგი ჩახნაშვილი – ეთერზეთების წარმოების შესაძლებლობები საქართველოში _____ 134

ეთერ ბენიძე, რამაზ კილაძე, იზა ოჩიკიძე – შუქ-ჩრდილების ურთიერთობები ლანდშაფტურ არქიტექტურაში _____ 139

ეკატერინა გუბელაძე – ძ. ქუთაისში ასათიანის ქუჩის გეგმარება და გამწვანების რეკონსტრუქცია _____ 144

ეთერ ბენიძე, რამაზ კილაძე, იზა ოჩიკიძე – პერსპექტივის კანონების გამოყენება მწვანე მშენებლობაში _____ 149

მარინა კუცია – ანთროპოგენული ტოქსიკაცია და ეკოლოგიური პრობლემები _____ 154

ქეთევან ქუთელია – მცენარეები ზოლიაქოს ნიშნების მიხედვით _____ 157

2 ბიზნესის ადმინისტრირება
BUSINES ADMINISTRATION
АДМИНИСТРИРОВАНИЕ БИЗНЕСА

ზეინაბ ახალაძე, მანანა შალამბერიძე – სასოფლო-სამეურნეო წარმოების თანამედროვე მღვთმარეობა იმერეთის რეგიონში _____ 163

დალი სილაგაძე – საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურების მხარდაჭერა რეგიონის შემგომრებს _____ 169

3 ინჟინერია
ENGINEERING
ИНЖЕНЕРИЯ

მერაბ მამულაძე, სოსო თავბერიძე – დიზელის საწვავზე მომუშავე მოტოციკლებში ვიბრაციის გამოკვლევა სხვადასხვა სახის საწვავი ნარევის მიწოდების შემთხვევაში _____ 177

მამუკა წიქორიძე – ნიადაგის მელორაციის ეკონომიკური ეფექტიანობის განსაზღვრა _____ 183

სოსო თავბერიძე, ემზარ კილასონია, ზურაბ ციხაძე, თეიმურაზ ცხადაშვილი, ნესტან ბურჯალიანი – სატრაქტორო აბრეგატის ძირითადი მახასიათებლების მოდელირების წანამდგომები სტატიისტიკური დინამიკის თეორიის საფუძველზე _____ 186

4 **მომართულეკათეორიის ღარგეპი**
MULTIDISCIPLINARY BRANCHES
МЕЖДУДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ОТРАСЛИ

**Изоolda Xасая – СЕЛЬСКИЙ ТУРИЗМ, КАК СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ
РЕГИОНА ИМЕРЕТИ, ГРУЗИЯ _____ 195**

**სერგო ცაგარეიშვილი, აკაკი ნასყიდაშვილი, მათა დიაკონიძე – ტურისტულ-
რეკრეაციული საქმიანობა იმერეთის რეგიონში _____ 202**

**გიორგი ჯაბნიძე – აბრტურიზმის მნიშვნელობა სოფლის მოსახლეობის
სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაწყვეტაში _____ 207**

1 აგრორული მეცნიერებანი AGRICAL SCIENCES АГРАРНЫЕ НАУКИ

ფსტის კულტურის პერსპექტივა საქართველოში

მზია კურდღელია

ს.მ. აკადემიური დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო

ფსტა უძველესი კაკლოვანი მცენარეა. ის საქართველოში ოდითგანვე ყოფილა გავრცელებული, ნაყოფის (კაკლის) გემური თვისებებით და კალორიულობით მოსახლეობაში პოპულარობით სარგებლობდა, ფსტა კაკლოვნებიდან ყველაზე ძვირადღირებული კაკალია, რომლის ფასი საერთაშორისო ბაზარზე საკმაოდ აღემატება სხვა კაკლოვნების ფასებს, ამავე დროს თხილთან შედარებით სტაბილური ფასით გამოირჩევა, რომლის დაცემა მოსალოდნელი არ არის. ფსტა მაღალმოსავლიანი კულტურაა, მისი სრულასაკოვანი პლანტაცია ერთ ჰექტარზე 10 ტონაზე მეტ მოსავალს იძლევა. აღმოსავლეთ საქართველოა ზოგიერთ რაიონში უკვე მიმდინარეობს მისი გაშენება. საქართველოში ფსტის კულტურის წარმოების აღდგენა დიდ ეკონომიკურ მოგებას მოუტანს ქვეყანას.

ფსტა კაკლოვანი სუბტროპიკული მცენარეა. ლათ. Pistacia vera L. რუსულად *фисташка* ის მრავალი სინონიმის სახელითაა ცნობილი: ბუსტული, ფისტილი –(მესხური); ფისტა- (სულხან საბა ორბელიანი).

ფსტა შედის თუთუბოსებრთა ოჯახში, რომელშიც გაერთიანებულია 80-მდე გვარი, მათ შორის: საკმლის ხე, თუთუბო და ფსტა. ფსტის გვარიდან (*Pistacia*) ჩვენში ცნობილია: ნამდვილი ფსტა (*Pistacia vera L.*) და კვეის ხე (*Pistacia mutica F.et M.*). საკვებად მხოლოდ ნამდვილი ფსტა გამოიყენება. ლიტერატურული მონაცემებით ნამდვილი ფსტის 200 დან 400 ჯიშია ცნობილი.

ფსტის სამშობლო ირანია. რამდენიმე ათასი წლის განმავლობაში ის გავრცელებული იყო: ავღანეთიდან სირიამდე, დასავლეთ, წინა და შუა აზიაში, ხმელთაშუაზღვის ქვეყნებში, კავკასიაში (მათ შორის საქართველოში). აშშ-ში (კალიფორნიის შტატი) ფსტას კულტივირება დაიწყო მე-19 საუკუნის ბოლოს (1890 წ.). ამჟამად ის წარმოების მოცულობით მხოლოდ ირანს ჩამორჩება. ამ ქვეყნების გარდა ფსტას სამრეწველო მიზნით აწარმოებს: ჩინეთი, საბერძნეთი, ავღანეთი, იტალია, შუა აზიის ქვეყნები და სხვ. ფსტა საქართველოში ოდითგანვე ყოფილა გავრცელებული. იგი მოხსენიებულია „ხილთა ქებაშიც“. ქართულ

ენაზე არსებული სინონიმების სიმრავლევ ოდესღაც მის ფართო გავრცელებას ადასტურებს.

აღნიშნული სტატია მიზნად ისახავს ფსტის კულტურის პოპულარიზაციას და საქართველოში ამ კულტურის პერსპექტივის გაცნობას, რათა სხვა სუბტროპიკულ ხეხილოვნებთან ერთად მალე დაიმკვიდროს თავისი ადგილი. ფსტა ერთ-ერთი ყველაზე ძვირადღირებული კაკალია, რომლის ფასი საერთაშორისო ბაზარზე ბევრად აღემატება ნიგვზის, თხილისა და სხვა კაკლოვნების ღირებულებას, თანაც მათთან შედარებით მდგრადი ბაზარი გააჩნია.

საქართველოში ფსტის პლანტაციების გაშენებას მნიშვნელოვანი ეკოლოგიური, ეკონომიკური და სოციალური მნიშვნელობა ექნება. როგორც საწარმოო კულტურა, უპირველეს ყოვლისა, ნაყოფის კვებითი ღირებულებებით და ფასითაა საინტერესო. ფსტის ნაყოფს სასიამოვნო გემო და არომატი აქვს. მას იყენებენ უმად, დამარილებულს ან მოხალულს. ზოგიერთ ქვეყანაში დამარილებულ და გამხმარ ფსტას ხორცისა და თევზის საკმაზადაც ასევე იყენებენ კულინარიაში- ნამცხვრებში, ყავის სუროგატად. ფსტის ცხიმზეთი გამოიყენება, ძეხვის, საკონდიტრო წარმოებაში და ა.შ. ფსტა პერსპექტიულია ფარმაცევტული და პარაფარმაცევტული წარმოებისათვის, ჰომეოპათიისათვის. მას იყენებენ როგორც ტკივილგამაყუჩებელ, ტუბერკულოზის, სისხლნაკლებობის და სხვ. დაავადებების დროს.

ფსტის მედიცინაში გამოსაყენებელ ნედლეულს წარმოადგენს ე.წ. "გალები", რომლებიც ჩნდება ვარჯზე და ფოთლებზე, რაც, სხვა მცენარეებს არ ახასიათებს. კაკალთან ერთად გალების წარმოებაც დიდ ეკონომიკურ მოგებას მოუტანს ქვეყანას.

ფსტა 5-7 იშვიათად 10 მეტრამდე სიმაღლის ხეა. გვხვდება 2-6 ამონაყრიანი 3 მ-მდე სიმაღლის ბუჩქის ფორმითაც. კულტურაში უმჯობესია ის ხედ გაიზარდოს. ფსტა მშრალი სუბტროპიკული კლიმატის სინათლის მოყვარული მაღალი ყინვაგამძლე მცენარეა (-25°C შეიძლება-40°C) ამავე დროს გვალვაგამძლეცაა (+50°C). ნაყოფს მოსამწიფებლად სჭირდება 3000-3500°C აქტიურ ტემპერატურათა ჯამი. მძლავრად განვითარებული ფესვთა სისტემის გამო საუკეთესოა ნიადაგის ეროზიის საწინააღმდეგოდ. ნიადაგის მიმართ მომთხოვნი არ არის, უკეთესად იზრდება ნეიტრალურ ან სუსტი ტუტე - pH= 7,0-7,8 რეაქციის ნიადაგებზე. ცოცხლობს 300-500 წელი. ორსახლიანი მცენარეა, ყვავილები შეკრებილია საგველა ყვავილედად. იმტვერება ქარით. ყვავილობს მარტის ბოლო აპრილის დასაწყისში. მამრობითი ყვავილები ცოტათი ადრე იშლება, რაც ხეების სქესის გარჩევის საშუალებას იძლევა. ყვავილობს მხოლოდ 3 - 4 დღე. ფსტის ნაყოფი კაკალია. ნაყოფი შედგება ორი ლებნისაგან; ნაჭუჭი თხელია. ნაყოფი მწიფდება აგვისტო - სექტემბერში.

ფსტას ძირითადად ამრავლებენ თესლით და მცნობით. სამირედ იყენებენ საკმლის (კევის) ხის ნერგებს. დღეისათვის საქართველოში რეალურია ფსტის თესლით გამრავლება. თესვისთვის 1 ჰექტარზე საჭიროა 65-75კგ თესლი. ნერგი სანერგეში გამოჰყავთ. უმჯობესია მუდმივ ადგილზე თესვა, მაგრამ ძნელი დასაცავი და მოსავლელია პლანტაცია. დათესვამდე ახალ თესლს ალბობენ ზრდის სტიმულატორში, ან წყალში ორი დღის განმავ-

ლობაში. ფსტა ზღვის დონიდან 1700 მეტრ სიმაღლემდე ვრცელდება, ხოლო საკმლის ხე და მასზე ნამყენი მცენარის გავრცელების არეალი მხოლოდ 1000 მ-დე.

მდედრობითი და მამრობითი ხეების თანაფარდობა პლანტაციაში უნდა იყოს 10 მდედრობითი ხეზე 1 მამრობითი მცენარე. ნერგები ირგვება 5-5 მ კვების ფართით (1 ჰა-ზე საშუალოდ 400 ძირი). 7-10 წლის ასაკში იწყებს პირველ მსხმოიარობას. სრულ მოსავლიანობას დაახლოებით 20 წლის ასაკში აღწევს. ერთი ძირის მოსავლიანობა 25-35 კგ-ია, ხოლო ერთ ჰექტარზე 10 ტონაზე მეტი კაკლის მოსავალს იძლევა.

ფსტის გასაშენებლად პერსპექტულია აღმოსავლეთ საქართველოს მშრალი რაიონები. ჯერჯერობით ახლად გაშენებულია რამდენიმე საცდელი ნარგაობა: მცირე ფართობებზე: იორმულანლოში (კახეთი), წნორში. შირაქში, ქარელში (ზემო ხვედურეთი). სნოში უკვე შენდება ფსტის საწარმოო პლანტაცია დარგის სპეციალისტები თვლიან, რომ საქართველოში ფსტის კულტურის აღორძინებას და საწარმოო მასშტაბებით გაშენებას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ლ. შენგელია-სამასწლიანი ეკონომიკური ბაზა დავით გარეჯის უდაბნოსათვის. ”ეკო-ფარმი”. 2009. **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**
2. „ფსტის მოყვანა“. აგროინფორმი, თბილისი, 9, 2007, agroinfo.ge
4. <http://www.ipress.ge/new/42019-sofel-iormughaloshi-fstis-baghebi-gashenda>

THE PROSPECTS OF PISTACIA VERA IN EAST GEORGIA

Mzia Kurdgelia

Acad. Doctor, Associate Professor, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi, Georgia

Summary

Pistacia Vera is a nut plant of subtropical climate. It has been planted in Georgia since old times. Its fruit in the international market is very expensive and has a stable price. It's grown in many countries of the world, but the basic producers are Iran and the USA (California).

The height of Pistacia Vera is 10m. It is frost resistant and lives 300-500 years. It is a large yielder plant. One hectare plantation gives up to 10 tone harvest. Growing of Pasticia Vera is very perspective in east regions of Georgia. In some regions planting of Pistacia vera has been started already. Introduction of Pistacia vera in Georgia will bring a great economic profit to the country.

ПЕРСПЕКТИВА КУЛЬТУРЫ ФИСТАШКИ В ГРУЗИИ

КурдгелияМзия

Акад. доктор с /х наук. Ассоциированный Профессор, Государственный университет Акакия Церетели, Кутаиси, Грузия

Резюме

Фисташка- орехоплодное растение сухого субтропического климата. Она в древние времена разводилась в Грузии. На международном рынке её плоды (орехи) стоят дорого, в тоже время характеризуется стабильной ценой. Её разводят во многих странах мира, но основными производителями являются Иран и США (Калифорния).

პერიოდული საეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

Фисташка древесное растение высотой до 10 м. Она высоко морозоустойчивая, живет 300-500 лет. Культура высокоурожайная. 1га плантации даёт более 10 т урожая. Для разведения культуры фисташки перспективными являются районы Восточной Грузии. В некоторых районах уже начата закладка производственных насаждений фисташки. Внедрение культуры фисташки в Грузии даст высокую экономическую прибыль.